

CBE/XXXXX
Zaaknummer 24.229

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR (hierna: College) heeft op 11 november 2024 uitspraak gedaan op het beroep van

XXXXX, hierna: appellante,

dat is gericht tegen

het besluit van de Examencommissie van de Erasmus School of Social and Behavioural Sciences (ESSB) (hierna: verweerder) van 28 augustus 2024 inhoudende de afwijzing van het verzoek om een extra herkansing voor het vak "Neuropsychology" (FSWP3089K) (hierna: Vak)

1. Feiten en procesverloop

- 1.1 Appellante staat sinds het studie jaar 2021-2022 ingeschreven voor de bacheloropleiding Psychologie (hierna: opleiding). Op 17 april 2024 is de eerste toetsmogelijkheid voor het Vak. Appellante neemt hieraan niet deel. Op 26 juni 2024 vindt de tweede toetsmogelijkheid plaats. In verband met een XXXXX neemt appellante ook niet deel aan de tweede toetsmogelijkheid. Op 14 augustus 2024 heeft zij verweerder verzocht om een extra herkansing voor het Vak. Dit verzoek wordt op 28 augustus 2024 door verweerder afgewezen (hierna: bestreden besluit).
- 1.2 XXXXX (hierna: advocaat) heeft, namens appellante, op 5 september 2024 beroep bij het College ingesteld. Het College heeft het beroepschrift op 6 september 2024 doorgezonden aan verweerder met het verzoek om te bezien of een minnelijke schikking getroffen kan worden. Op 25 september 2024 heeft een schikkingsgesprek plaatsgevonden. Er is geen schikking bereikt.
- 1.3 Op 27 september 2024 is het verweerschrift door het College ontvangen. Op 30 september 2024 is het verweerschrift doorgezonden aan de advocaat.
- 1.4 Het beroep is op de hoorzitting van het CBE op 11 november 2024 behandeld. Appellante, haar advocaat en verweerder zijn verschenen. Namens verweerder heeft dr. XXXXX, voorzitter examencommissie ESSB, het verweer gevoerd.

2. Standpunten partijen

- 2.1 Appellante kan zich niet verenigen met het bestreden besluit en voert daartoe, samengevat, het volgende aan:
 - Op 14 maart 2024 is het verzoek van appellante voor dispensatie van de ingangseisen van de scriptie door verweerder afgewezen. Appellante heeft dit besluit aangevochten bij het College. Het College heeft dit beroep geregistreerd onder het nummer CBE XXXXX. In deze zaak is op 16 april 2024 een schikking bereikt. In het schikkingsvoorstel is opgenomen: Indien, door het bieden van deze dubbele coulance, er later in het studiejaar een situatie ontstaat waarbij u

opnieuw een beroep doet op de hardheidsclausule (art. 8.1 OER), zal de examencommissie, in beginsel, de nu geboden aanvullende coulance als afdoende beschouwen en geen nieuwe coulance maatregelen treffen.

- Later in het studiejaar is opnieuw een situatie ontstaan waardoor appellante een verzoek heeft ingediend. Deze situatie is echter niet ontstaan 'door het bieden van deze dubbele coulance', oftewel door het toestaan dat appellante aan haar scriptie mocht deelnemen. De nieuwe situatie is ontstaan door XXXXX waardoor appellante een toets niet met succes heeft kunnen afronden. Appellante is van mening dat er een sprake is van een andere situatie die niet bij de schikking is uitgesloten.
- Op 26 juni 2024 is appellante betrokken geweest bij een XXXXX waardoor zij niet aan het tentamen voor het Vak, afgenomen op diezelfde dag, heeft kunnen deelnemen. Hierdoor heeft zij het Vak niet met succes afgerond. Het Verzoek is afgewezen omdat er reeds eerder coulance zou zijn geboden. De gevolgen van de afwijzing zijn voor appellante zeer verstrekend. Zij kan hierdoor niet deelnemen aan masteropleiding Klinische Psychologie, wat leidt tot één jaar studievertraging. Ook voor haar back-up plan (deelname aan de masteropleiding in Amsterdam met een start in februari 2025) is onderhavig Verzoek noodzakelijk.
- De door verweerder gegeven motivering voor het afwijzen van het Verzoek draagt niet het bestreden besluit. Uit het bestreden besluit blijkt niet dat verweerder acht heeft geslagen op de door appellante aangevoerde omstandigheden. Het XXXXX heeft appellante verhinderd om deel te nemen aan het tentamen voor het Vak. Nu verweerder deze omstandigheid niet bij haar besluitvorming heeft betrokken is appellante ernstig benadeeld. Immers, als zij wel had kunnen deelnemen aan het tentamen had zij deze met succes kunnen doorlopen. Appellante studeert namelijk nominaal en, ondanks de zware studielast, is zij erin geslaagd haar scriptie en andere onderdelen tijdig af te ronden.
- Appellante heeft haar persoonlijke omstandigheden (PO) gemeld bij de studieadviseur. Deze heeft haar geadviseerd hoe te handelen en het Verzoek in te dienen. Appellante stelt dat er zonder advies van de studieadviseur niet van een zorgvuldig tot stand gekomen besluit gesproken kan worden.
- Ingeschreven blijven staan heeft grote financiële consequenties voor appellante. Aankomend studiejaar zal zij het instellingscollegegeldtarief moeten betalen. Elke maand vertraging leidt tot aanzienlijke financiële schade. Hier staat een relatief beperkt belang van verweerder tegenover.

2.2 Verweerder handhaaft het besluit en voert hiertoe, samengevat, het volgende aan:

- Op 27 juni en 19 juli 2024 is met appellante gecommuniceerd over het toekennen van een extra kans. Op dat moment kon de beoordeling hiertoe nog plaatsvinden omdat zij meer dan één onderdeel open had staan.
- Op 14 augustus 2024 heeft appellante alsnog het Verzoek ingediend omdat het Vak op dat moment het enige openstaande onderdeel was. Hierin gaf zij aan dat er opnieuw onvoorziene PO waren op de dag van de reguliere herkansing van het Vak. Op 28 augustus 2024 is het Verzoek afgewezen. Verweerder onderbouwt het bestreden besluit aan de hand van de regels voor herkansingen die zijn opgenomen in de Onderwijs- en Examenregeling van Erasmus School of Social and Behavioural Sciences 2023-2024 (OER) en een uiteenzetting van de

- methodiek waarop verweerder haar besluiten omtrent de toepassing van de hardheidsclausule baseert.
- Verweerder heeft de schikking in het bestreden besluit aangehaald omdat appellante met haar Verzoek opnieuw een beroep deed op de hardheidsclausule, terwijl verweerder de ontstane situatie van het niet behalen van het Vak deels toeschrijft aan de eigen studieplanning van appellante.
 - Voorafgaand aan de besluitvorming is het Verzoek binnen de examencommissie besproken. Bij de beoordeling van het Verzoek is alle beschikbare informatie in acht genomen en de methodiek gebruikt die bij alle studentverzoeken omtrent een extra herkansing op basis van de hardheidsclausule wordt toegepast. Het bestreden besluit is dus, anders dan appellante stelt, wel zorgvuldig genomen. De overwegingen zijn ook aan appellante toegelicht tijdens het schikkingsgesprek.
 - De regels voor herkansingen staan in Bijlage II en in artikel 5.2 lid 2 OER. Tweemaal per jaar is er de gelegenheid om een toets af te leggen. De eerste gelegenheid is de reguliere toets, de tweede gelegenheid is de herkansing. Als een student niet deelneemt aan beide gelegenheden of geen voldoende weet te halen is het eerstvolgende toets moment in het nieuwe studiejaar. Door twee toetsgelegenheden aan te bieden gedurende het studiejaar worden noodgevallen, calamiteiten en andere oorzaken van afwezigheid bij een toetsmoment afdoende ondervangen. Voor het Vak was de eerste toetsgelegenheid op 17 april 2024 om 18:30 uur, de tweede toetsgelegenheid was op 26 juni 2024 om 13:30 uur.
 - Afwijking van de regels is alleen mogelijk als strikte toepassing leidt tot onbillijkheid en/of onredelijkheid van overwegende aard.
 - Appellante heeft geen gebruik gemaakt van de eerste toetsgelegenheid op 17 april 2024. Volgens verweerder heeft zij hiermee op eigen risico een afweging gemaakt om voor het Vak niet alle reguliere toetsgelegenheden te benutten die voor haar openstonden. Appellante heeft op 17 april 2024 wél deelgenomen aan een ander tentamen voor een vak uit bachelorjaar 2. Dit tentamen vond plaats om 13:30 uur en heeft zij met een voldoende resultaat behaald. Het tentamen voor het Vak vond 2,5 uur na afloop van dit tentamen plaats, er was dus geen sprake van dubbele toetsafname.
 - Verweerder is niet bekend met PO waardoor appellante niet heeft kunnen deelnemen aan de eerste toetsgelegenheid voor het Vak op 17 april 2024. Voor de tweede toetsgelegenheid ziet verweerder in dat appellante niet heeft kunnen deelnemen door PO. Hier was sprake van een overmachtssituatie. Desalniettemin stelt verweerder dat, nu er geen PO voor de eerste toetsgelegenheid bekend zijn, alles overziend het niet behalen van het Vak niet volledig verklaard wordt door de PO in de zin van artikel 7.4 lid 11 OER.
 - Het Vak is het laatste openstaande onderdeel binnen de bacheloropleiding voor appellante. Het volgende tentamen voor het Vak is op 17 april 2025, wat maakt dat er sprake is van een studievertraging van meer dan zes maanden.
 - Verweerder concludeert dat het niet behalen van het Vak deels een gevolg is van de eigen studieplanning van appellante. In het schikkingsvoorstel van 16 april 2024 is door verweerder erop gewezen dat de risico's volgend uit de studieplanning als persoonlijke afweging zouden worden beschouwd, die op zichzelf geen reden zijn voor coulance.

- Verweerder wijst verder op het feit dat zij haar opleiding niet nominaal heeft doorlopen. In 2021 heeft zij een versoepeld BSA ontvangen. Hierdoor kon zij alsnog doorstromen naar bachelor-2. In het tweede jaar van haar opleiding heeft zij 40 van de 60 EC behaald, bestaande uit zowel eerste als tweedejaars vakken. Bij aanvang van haar derde bachelorjaar had appellante 90 van de 180 EC. Van de resterende 90 EC waren er 25 EC uit bachelor-2, wat een aanzienlijk zware studielast is boven op het reguliere onderwijs in bachelor-3.
- Verweerder verzoekt het College om het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

3 Verslag ter zitting d.d. 11 november 2024

3.1 Ter zitting worden de standpunten van beide partijen herhaald. Appellante verklaart, desgevraagd, dat haar belang erin is gelegen om voor 1 februari 2025 het Vak af te ronden zodat zij kan instromen bij de master van de Universiteit van Amsterdam of van de Universiteit van Leiden.

3.2 Verweerder geeft aan dat appellante, door de in april 2024 bereikte schikking, een erg ambitieus pakket op zich heeft genomen. Dit is destijds ook met haar besproken. Zij heeft een hele goede prestatie geleverd, maar helaas niet alles kunnen afronden. Omdat verweerder ten tijde van de schikking in april reeds vermoedde dat potentieel problemen zouden ontstaan om tot afronding van de opleiding te komen is haar destijds medegedeeld dat er geen aanvullende coulance op dat gebied geboden zou worden. Het was de keuze van appellante om deze zware belasting aan te gaan en er zouden geen uitzondering voor haar gemaakt worden in het geval van problemen die door de eigen studieplanning zouden ontstaan. De hardheidsclausule is er echt alleen voor zeer onredelijke situaties. Omdat de ontstane situatie deels door eigen toedoen is ontstaan, kan de hardheidsclausule niet worden toegepast. Het zou tot onaanvaardbare en voor de opleiding onuitvoerbare precedentwerking leiden als de hardheidsclausule verder zou worden opgerekt.

3.3 Appellante geeft aan dat er op 17 april 2024 twee tentamens op de planning stonden, te weten; een bachelor-2 vak en het Vak uit bachelor-3. Vanuit de opleiding wordt aangeraden om eerst de vakken uit bachelor 2 af te ronden. Omdat ze bang was om een onvoldoende voor het Vak te halen heeft ze besloten om dat tentamen niet te maken. Appellante erkent dat deze keuze een risico met zich meebrengt. Zij was er echter van overtuigd dat zij de herkansing succesvol zou behalen. Dat er op de dag van de herkansing omstandigheden waren waar zij geen controle over had, kon zij in april 2024 niet voorzien.

3.4 Verweerder geeft aan dat zij ernaar streven om iedereen, voor zo ver mogelijk, gelijkwaardig te behandelen. Om die reden zijn er criteria opgesteld waarlangs beoordeeld wordt of de hardheidsclausule moet worden toegepast. Als appellante een poging zou hebben ondernomen het Vak af te leggen bij de eerste mogelijkheid zou de situatie anders zijn. Het feit dat appellante meer dan zes maanden studievertraging oploopt is niet leidend voor het toepassen van de hardheidsclausule. Nu er geen sprake is van PO bij de eerste toets mogelijkheid kan niet geconcludeerd worden dat het niet behalen van het Vak volledig te wijten is aan omstandigheden buiten haar invloedssfeer.

4 Beoordeling College

- 4.1 Het College is, op grond van art. 7.61 lid 1 sub g Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW), bevoegd het beroep van appellante te behandelen. Het beroepschrift voldoet aan alle gestelde eisen. Het beroep van appellant is ontvankelijk.
- 4.2 Het College constateert dat appellante op grond van artikel 5.2 lid 1 OER recht heeft op twee tentamenmogelijkheden per jaar. De eerste tentamenmogelijkheid heeft appellante vrijwillig voorbij laten gaan. Bij de tweede tentamenmogelijkheid zag appellante zich gehinderd door onvoorziene omstandigheden die buiten haar invloedssfeer lagen. Verweerder kan op grond van artikel 18 OER, de zogeheten hardheidsclausule, een uitzondering maken en een derde kans faciliteren. Verweerder heeft uitgebreid en gemotiveerd aangegeven hoe zij tot de afweging komt of de hardheidsclausule van toepassing is. Het College volgt Verweerder in haar standpunt dat het niet succesvol behalen van het Vak niet volledig te wijten is aan omstandigheden die buiten de invloedssfeer van appellante liggen. Appellante heeft er zelf bewust voor gekozen om geen gebruik te maken van de eerste tentamenmogelijkheid. Het niet behalen van het Vak is deels het gevolg van eigen studieplanning zodat er geen aanleiding is de hardheidsclausule toe te passen.
- 4.3 Hoewel het College kan invoelen dat deze situatie erg vervelend voor appellante is, ziet zij geen aanknopingspunten om te oordelen dat het bestreden besluit in rechte geen stand zou houden. Verweerder heeft zowel in het schikkingsgesprek als in het verweerschrift als ter zitting duidelijk gemaakt hoe zij tot haar besluit is gekomen. Naar het oordeel van het College is verweerder in redelijkheid, onder afweging van alle belangen, tot het besluit kunnen komen. Het beroep is daarom ongegrond.

5 Uitspraak

Het College,

verklaart het beroep van appellante ongegrond.

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 11 november 2024 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXXX, XXXXX en XXXXX in aanwezigheid van XXXXXX, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXXX
voorzitter

XXXXX
secretaris

*XXXXX is buiten staat mede te ondertekenen.

Uitspraak zaaknummer 24.229 verzonden op: 15 november 2024

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag, via website van de Raad van State (<https://www.raadvanstate.nl/studentenzaken>).

Bent u niet in staat uw beroep binnen de termijn van zes weken na de verzenddatum van dit besluit in te dienen? U kunt binnen deze termijn een inleidend (pro forma) beroepschrift indienen waarbij u nog gelegenheid zal worden geboden de gronden (motivering) aan te vullen.

Bijlage: juridisch kader

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7.61. Bevoegdheid college van beroep voor de examens

1. Het college van beroep voor de examens is bevoegd ten aanzien van de volgende beslissingen:
 - a. beslissingen als bedoeld in de artikelen 7.8b, derde en vijfde lid, en 7.9, eerste lid,
 - b. beslissingen inzake het met goed gevolg hebben afgelegd van het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.9d,
 - c. beslissingen, niet zijnde besluiten van algemene strekking, genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens titel 2 van dit hoofdstuk, met het oog op de toelating tot examens,
 - d. beslissingen, genomen op grond van het aanvullend onderzoek, bedoeld in de artikelen 7.25, zesde lid, en 7.28, vierde lid,
 - e. beslissingen van examencommissies en examinatoren,
 - f. beslissingen van commissies als bedoeld in artikel 7.29, eerste lid, en
 - g. beslissingen, genomen op grond van artikel 7.30b met het oog op de toelating tot de in dat artikel bedoelde opleidingen.

In het schikkingsvoorstel Karaduman CBE 24.063 d.d. 16 april 2024, is voor zover relevant het volgende opgenomen:

“De examencommissie handhaaft het besluit van 7 maart 2024, aangezien dit besluit m.b.t. de destijds beschikbare informatie, het juiste besluit was. De examencommissie biedt u, gelet op de *op de wens om tot een schikking te komen en het feit dat u de risico's van de extra studielast expliciet aanvaardt*, de volgende aanvullende coullance:

De voor 13 maart bedoelde versoepelde ingangseis van 129 EC4 wordt opnieuw toegepast en de examencommissie zal er daarnaast van uitgaan dat u het practicum FSWP3041K Practical Clinical interview behaald heeft. De EC van dit practicum, dat na het eigenlijke meetmoment voor de ingangseisen van de scriptie valt, zullen alsnog worden meegerekend, zodat voor u in feite het meetmoment is verlaat. De examencommissie zal er daarom vanuit gaan dat u nu 129 EC Behaald heeft⁵.

Gelet op het bovenstaande besluit de examencommissie, uit coullance om de reeds geboden voorlopige voorziening om te zetten naar een onvoorwaardelijke inschrijving voor de scriptie. De examencommissie heeft u uitgebreid gewezen op het feit dat u hiermee een zware studielast aanvaardt en dat u dit doet op eigen risico. Indien, door het bieden van deze dubbele coullance, er later in het studiejaar een situatie ontstaat waarbij u opnieuw een beroep doet op de hardheidsclausule (art. 8.1 OER), zal de examencommissie⁶, in beginsel, de nu geboden aanvullende coullance als afdoende beschouwen en geen nieuwe coullance maatregelen treffen.”
(.)

⁴ In verband met twee overlappende tentamens uit Bachelor-2 en Bachelor-3.

⁵ Of u daadwerkelijk een voldoende voor dit practicum haalt, speelt voor de aangeboden schikking geen rol.

⁶ *Bijvoorbeeld indien er nog één of enkele examenonderdelen zijn die u niet kunt afronden.”*

In de OER is voor zover relevant het volgende opgenomen:

“Artikel 5.2. Het aantal toetsmogelijkheden en de tijdstippen van de toetsen

1. Herkansingsregels zijn beschreven in Bijlage II.
2. Met inachtneming van de herkansingsregels in Bijlage II, wordt voor alle onderdelen van het bachelorexamen tweemaal per jaar de gelegenheid geboden tot het afleggen van toetsen. De eerste gelegenheid is de reguliere toets, de tweede gelegenheid is de herkansing. Ook wanneer de student niet aanwezig was voor de eerste toetsgelegenheid, wordt de tweede gelegenheid beschouwd als herkansing.”

BIJLAGE II HERKANSING- EN COMPENSATIEREGELINGEN

Identiek aan bijlage II van de ESSB bachelor OER voor hetzelfde studiejaar, met als doel één volledig overzicht van alle details te bieden, en het risico op fouten te minimaliseren.

1. In onderstaande tabel is weergegeven wanneer studenten aan herkansingen mogen deelnemen en welke compensatieregelingen gelden.

- a. Vanaf 2022-2023 en 2023-2024 vindt een integrale curriculumherziening plaats. Voor studenten die gestart zijn met de bachelor Pedagogische Wetenschappen, Sociologie, Bestuurskunde of MISOC in 2022-2023, of de bachelor Psychologie in 2023-2024 (hierna 'Herziene cohorten'), gelden andere regels dan voor studenten die het oude curriculum volgen (hierna 'Oude cohorten'). De labels Herziene cohorten en Oude cohorten verwijzen naar de respectievelijke regels.
- b. Bachelor studenten die vóór 2015-2016 met de opleiding zijn begonnen, worden verwezen naar de oude cohort specifieke OER van hun opleiding.
- c. Wanneer uit de tabel blijkt dat studenten mogen deelnemen aan een hertentamen met als enig doel een beter cijfer te halen, is dit alleen toegestaan in het studiejaar waarin het eerste cijfer is behaald.
- d. Wanneer uit de tabel blijkt dat de Examencommissie op verzoek van een student een bepaald tentamen mag herkansen, vindt toewijzing van een dergelijk gemotiveerd verzoek plaats op voorwaarde dat het verzoek ruim voor de geplande herkansing wordt ingediend en is gebaseerd op een cijfer voor een vaktoets dat door omstandigheden sterk afwijkt van het toetsgemiddelde van de betreffende student. Zo'n verzoek kan slechts eenmaal per academisch jaar worden ingediend.
- e. Voor alle bachelor-1 onderdelen worden alleen EC's toegekend als is voldaan aan de normen die gelden voor het bindend studieadvies, zoals vastgelegd in de bachelor OER artikel 7.4.

2. Herkansingen worden gedurende het studiejaar georganiseerd, nadat een blok is afgelopen.

Uitzondering zijn alle Bachelor-1 onderdelen van alle opleidingen voor oude cohorten.

3. Regels met betrekking tot minimum deelcijfers zijn opgenomen in de Regels & Richtlijnen van de examencommissie.